

OBSAH

Obsah (Huňková)	4
Úvod (Huňková)	9
1. Efektivnost právních norem (Huňková)	12
1.1 pojem efektivnost právních norem	12
1.1.1 Základní vymezení pojmu	12
1.1.2 Další upřesnění pojmu efektivnost	16
Realizace versus efektivnost právní normy	16
Efektivnost instrumentální versus efektivnost symbolická	17
Otázka efektivnosti právní normy v jednotlivých etapách její existence	18
Vzájemný vztah efektivnosti práva a efektivnosti jeho jednotlivých složek	19
1.2 Metody hodnocení efektivnosti práva	20
Metody empirické sociologie	21
Metody sociální psychologie	23
Komparace práva	25
Heuristické metody	26
Exaktní metody	27
1.3 Předpoklady efektivnosti práva	28
1.3.1 Tvorba práva	28
Aspekt kvality a stability právní normy	29
Stimul efektivity	29
Aspekt vědeckosti	29
Morálně politický soulad	30
Historické kontinuum	30
Normativní soulad	30
Legislativně-technický aspekt	31
Jazykový a interpretační stimul	31
Systematický aspekt	31
Finanční aspekt	32
1.3.2 Realizace práva	32
Předpokládaná frekvence využívání a dodržování právní normy	33
Kvalitní činnost orgánů, které právní normu realizují	33
Soulad obsahu právní normy s právním vědomím jednotlivce a společenských skupin	34

Uplatňování principů zákonnosti	34
Překonávání deformací právního vědomí	35
Dostatečná znalost příčin porušování právních norem	35
2. Domácí násilí – stanovení definice	
a základní rozbor zkoumaného jevu (Huňková)	36
2.1 Vymezení pojmu domácí násilí	36
Terminologie užívaná v mezinárodních právních dokumentech, vnitrostátních zahraničních právních úpravách a odborné literatuře	38
2.1.1 Násilí uvnitř rodinného kruhu	43
2.1.2 Domácí násilí	44
2.1.3 Násilí na ženách v intimních vztazích	45
2.2 Charakteristika jevu	47
2.2.1 Teoretické výklady příčin domácího násilí	47
Psychiatrické modely	49
Teorie cyklického násilí	50
Sociologické výklady	51
Feministické teorie	51
2.2.2 Specifika a formy domácího násilí	53
Specifika domácího násilí	53
Formy domácího násilí	58
2.2.3 Osobnost násilníka, osobnost oběti domácího násilí, násilný vztah	60
Osobnost násilníka	60
Osobnost oběti	64
Násilný vztah	69
2.2.4 Náhled české společnosti na domácí násilí	71
Sekundární viktimizace obětí domácího násilí	73
2.3 Četnost výskytu domácího násilí ve společnosti	76
2.3.1 Výsledky některých výzkumů zaměřených na rozpoznání četnosti domácího násilí ve společnosti provedených v zahraničí	77
USA	78
Finsko	79
Švédsko	80
Nizozemí	81
Velká Británie	81
Slovenská republika	82

Některé další výzkumy zaměřené na zjištění počtu týraných žen v heterosexuálních vztazích	83
2.3.2 Výsledky některých výzkumů provedených v ČR	86
Mezinárodní výzkum násilí na ženách	89
2.4 Klientky Poradny pro ženy v tísní v roce 2000–2001 – vlastní výzkum charakteru případů domácího násilí	91
3. Efektivnost právních norem chránících oběti domácího násilí v ČR (Huňková, Voňková)	96
3.1 Základní práva a svobody – rámec z něhož je třeba vycházet (Huňková, Voňková)	96
3.2 Efektivnost ustanovení trestního práva (Huňková, Voňková)	98
3.2.1 Trestní právo hmotné	98
Vymezení pojmu násilí v českém právu	99
Efektivnost ustanovení trestního práva hmotného	101
3.2.2 Trestní proces	105
3.2.3 Reakce obětí vztahových deliktů (Voňková)	110
3.3 Efektivnost ustanovení týkajících se policie (Huňková)	113
3.3.1 Zákon o policii	113
3.3.2 Zákon o obecní policii	117
3.4 Efektivnost ustanovení zákona o přestupcích (Huňková, Voňková)	118
3.5 Efektivnost ustanovení občanského práva (Huňková)	120
3.5.1 Občanské právo hmotné	122
3.5.2 Občanské právo procesní	129
3.6 Efektivnost norem převážně rodinného práva (Huňková, Voňková)	136
3.7 Efektivnost dalších právních možností (Huňková, Voňková)	154
3.8 Stručný přehled nejzásadnějších legislativních podnětů v boji proti domácímu násilí v ČR od roku 1995 do roku 2003 a zhodnocení jejich efektivnosti (Huňková, Voňková)	155
4. Komparace tuzemské a zahraniční právní úpravy v oblasti ochrany společnosti před domácím násilím (Huňková)	162
4.1 Právní ochrana společnosti před domácím násilím v zahraničí	162
4.1.1 Policejní intervence	164
4.1.2 Občansko-právní instituty	168
4.1.3 Trestně-právní instituty	171
4.2 Komparativní podněty pro českou legislativu	173

5. Cesty ke zvýšení efektivnosti české právní úpravy	
(Huňková, Voňková)	178
5.1 Základní práva a svobody (Huňková, Voňková)	179
5.2 Trestněprávní normy (Huňková, Voňková)	181
5.2.1 <i>Trestní právo hmotné</i>	181
5.2.2 <i>Trestní právo procesní</i>	182
5.3 Normy upravující úlohu policie (Huňková)	183
5.4 Zákon o přestupcích (Huňková, Voňková)	185
5.5 Občanské právo (Huňková)	185
5.5.1 <i>Občanské právo hmotné</i>	185
5.5.2 <i>Občanské právo procesní</i>	186
5.6 Rodinné právo (Huňková, Voňková)	187
6. Význam prevence při ochraně společnosti	
před domácím násilím (Huňková)	189
6.1 Osvětové kampaně, výchovné programy, prevenční projekty ...	189
6.1.1 <i>Inspirace ze zahraničí</i>	192
Edingburská kampaň	192
Mnichovská kampaň – „Aktivně proti domácímu násilí“	193
Finský projekt prevence násilí na ženách	
z období 1998–2002	193
Berlínský intervenční projekt proti domácímu násilí	194
Slovenská kampaň – „Piata žena“	195
6.1.2 <i>Česká cesta</i>	196
Některé aktivity inscenované ze strany státu (informační kampaň vlády, kulaté stoly, Aliance proti domácímu násilí)	196
Kampaně realizované neziskovými organizacemi	198
6.2 Přímá specializovaná pomoc určená obětem domácího násilí ...	199
6.2.1 <i>Model poskytování služeb obětem domácího násilí</i>	
<i>specializovaným centrem</i>	201
6.2.2 <i>Doporučení EU pro ženské domovy</i>	203
Závěr (Huňková)	205
Prameny	210
Summary	230
Přílohy	234
Příloha č. 1 – Mezinárodní závazky využitelné	
v boji proti domácímu násilí – výběr	234
Příloha č. 2 – Dotazník klientek Poradny	
pro ženy v tísni v roce 2000–2001	235
O autorkách	240